

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปการวิจัย

จากปัญหาทางด้านความจำกัดของงบประมาณของรัฐ ที่จะนำมาใช้เพื่อการอุดมศึกษา ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากรัฐบาลต้องจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน โดยลำดับความสำคัญในกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะการกระจายรายได้และแก้ไขผลกระทบทางลบที่เกิดจากการพัฒนาเศรษฐกิจในอดีต งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลที่จัดให้กับบริการอุดมศึกษาสำหรับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจึงลดลง โดยเปรียบเทียบ และปัญหาในเรื่องความเสมอภาคและประสิทธิภาพอันเกิดจากการที่รัฐต้องรับภาระในการให้เงินอุดหนุนเป็นจำนวนมากแก่ผู้เรียนในสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มหาวิทยาลัยจำกัดรับของรัฐที่อยู่ในสังกัดของทบวงมหาวิทยาลัย ที่พบว่ากว่าร้อยละ 80 ของรายได้ทั้งหมดมาจากเงินงบประมาณแผ่นดิน จึงทำให้อาคารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจะได้รับแรงกดดันทั้งในเชิงนโยบายจากรัฐ และการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลมีแนวโน้มลดลง ให้มีการจัดการรายได้เพื่อการพึ่งตนเองให้มากขึ้นในทุก ๆ กรณีที่จะสามารถกระทำได้ในทางปฏิบัติอย่างแน่นอน ซึ่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็อยู่ในสภาพที่จะได้รับแรงกดดันดังกล่าว และได้รับผลกระทบจากความขาดแคลนของงบประมาณอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เช่นกัน ด้วยเหตุนี้การวิเคราะห์ทางเลือกในการจัดหาทรัพยากรการเงินของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษาวิจัย เพื่อหาแนวทาง มาตรการ และเป็นทางเลือกให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ได้ใช้เป็นกรอบในการวางแผนเพื่อแก้ปัญหาต่อไป

งานวิจัยครั้งนี้จึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ของแหล่งที่มาของทรัพยากรการเงินสำหรับบัณฑิตศึกษาในอดีตและปัจจุบัน และนอกจากนี้ยังได้ศึกษาและพิจารณาทางเลือกที่เป็นไปได้ในการขยาย หรือเพิ่มทรัพยากรการเงินดังกล่าวด้วย โดยเป็นการวิเคราะห์ในช่วงปีงบประมาณ 2535 และปีงบประมาณ 2536 โดยพิจารณาจากแหล่งที่

มาของทรัพยากรการเงิน 6 แหล่งคือ ส่วนที่ได้รับจัดสรรจากงบประมาณแผ่นดิน ส่วนที่ได้รับจัดสรรจากเงินผลประโยชน์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมทั้งของบัณฑิตวิทยาลัย ส่วนที่เรียกเก็บจากนิสิตในรูปของค่าหน่วยกิตและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ส่วนที่ได้รับจากการขายบริการทางวิชาการ ส่วนที่ได้รับจากการบริจาค และส่วนที่ได้รับจากแหล่งที่มาอื่น ๆ ที่ใช้เฉพาะกิจการการผลิตบัณฑิตศึกษา ซึ่งเมื่อผ่านกระบวนการจัดสรรทรัพยากรการเงินเพื่อไปใช้ในการผลิตกิจกรรมด้านต่าง ๆ นั้นจะอยู่ในรูปเงินผลประโยชน์ เงินทุนบัณฑิตศึกษา เงินทุนคณะ/สถาบัน หรือเงินงบประมาณแผ่นดิน แล้วแต่กรณี

การนำเสนอผลการวิเคราะห์จะแบ่งเป็น 2 ส่วนหลัก ๆ คือ ส่วนแรกเป็นการนำเสนอสถานภาพในอดีตและปัจจุบันของทรัพยากรการเงินแต่ละรูปแบบในการมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่าย โดยจะพิจารณาประเด็นทรัพยากรการเงินแต่ละรูปแบบ มีส่วนร่วมในการรับภาระค่าใช้จ่ายของการผลิตการศึกษาระดับปริญญาโททางสังคมศาสตร์ มากน้อยแค่ไหน ส่วนที่สอง เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ทางเลือกที่เป็นไปได้ที่สาขาสังคมศาสตร์ หรือคณะวิชาในสาขาสังคมศาสตร์ จะขยายหรือเพิ่มทรัพยากรการเงิน แต่ละรูปแบบเพื่อการผลิตผลผลิตดังกล่าว

ก่อนที่จะวิเคราะห์สถานภาพในอดีตและปัจจุบันของทรัพยากรการเงินในแต่ละรูปแบบ ในการมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายในการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาโท ในสาขาสังคมศาสตร์ ได้ั้น จำเป็นที่จะต้องทราบข้อมูลค่าใช้จ่ายรวมของการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาโทก่อน ทั้งนี้ เพื่อจะได้สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ว่า จากค่าใช้จ่ายรวมดังกล่าว มาจากทรัพยากรการเงินรูปแบบใดบ้าง และเป็นจำนวนเท่าใด ซึ่งโดยหลักการแล้ว ทรัพยากรการเงินที่ได้มาจากแหล่งต่าง ๆ จะได้รับการจัดสรรไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยทั้งในระดับมหาวิทยาลัย และระดับรองลงไปเช่น บัณฑิตวิทยาลัย คณะวิชา หรือสถาบัน ทั้งนี้ ทรัพยากรการเงินที่ได้รับจัดสรรจะถูกนำไปใช้ในกิจกรรมหลายประเภทในขณะเดียวกัน ทั้งการผลิตระดับปริญญาตรี การผลิตมหาบัณฑิต การผลิตดุษฎีบัณฑิต หรือการวิจัย การบริการทางวิชาการแก่ชุมชน ดังนั้น การประมาณค่าใช้จ่ายเฉพาะการศึกษาระดับปริญญาโท ในแต่ละรูปแบบของทรัพยากรการเงิน ซึ่งเป็นเพียงผลผลิตเพียงชนิดเดียวในผลผลิตหลายประเภท ดังที่กล่าวมาข้างต้น จึงจำเป็นต้องใช้แนวความคิดของการประเมินค่าใช้จ่ายกรณีที่เป็นค่าใช้จ่ายร่วม โดยการใช้ดัชนีต่าง ๆ มาถ่วงน้ำหนักค่าใช้จ่ายร่วม เพื่อแยกออกเป็นส่วนเฉพาะค่าใช้จ่ายสำหรับการผลิตมหาบัณฑิต ระดับปริญญาโท ซึ่งเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่แฝงอยู่ในค่าใช้จ่ายรวมดังกล่าว

ภายใต้แนวความคิดของค่าใช้จ่ายร่วมอันเกิดจากผลผลิตร่วมดังกล่าว เมื่อใช้ในการประเมินค่าใช้จ่ายจากทรัพยากรการเงินแต่ละรูปแบบ จะทำให้ได้ค่าใช้จ่ายเฉพาะการผลิตผลิตปริญญาโททางสังคมศาสตร์ จากแต่ละรูปแบบของทรัพยากรการเงินออกมา และเมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายรวม ก็จะได้เป็นสัดส่วนที่ทรัพยากรการเงินแต่ละรูปแบบมีส่วนร่วมในการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาโททางสังคมศาสตร์ ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่ามีเพียงหลักสูตรมหาดบัณฑิต ระดับปริญญาโทของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีเท่านั้น ที่มีการพึ่งพิงทรัพยากรการเงินมากกว่า 1 แหล่ง กล่าวคือ หลักสูตรมหาดบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มีค่าใช้จ่ายจากทรัพยากรการเงินในรูปเงินงบประมาณแผ่นดิน (ร้อยละ 36-41) มีค่าใกล้เคียงกับค่าใช้จ่ายจากทรัพยากรการเงินในรูปเงินทุนคณะ (ร้อยละ 36-39) และในขณะเดียวกัน ค่าใช้จ่ายจากทรัพยากรการเงินในรูปเงินทุนบัณฑิตก็มีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายของหลักสูตรด้วย (ร้อยละ 22-27) แต่เมื่อพิจารณาหลักสูตรมหาดบัณฑิตของคณะวิชาทางสังคมศาสตร์อื่น ๆ ปรากฏว่าเกือบทุกหลักสูตรมหาดบัณฑิต ระดับปริญญาโท พึ่งพิงทรัพยากรการเงินจากเงินงบประมาณแผ่นดินเพียงแหล่งเดียวในการผลิตผลผลิตทางการศึกษา (ร้อยละ 64-81) ทรัพยากรการเงินในรูปเงินทุนบัณฑิต ถึงแม้ว่าจะมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายของการผลิตผลผลิตทางการศึกษาดังกล่าวด้วย แต่ก็มีจำนวนไม่มากนัก (ร้อยละ 15-29) และเมื่อพิจารณาทรัพยากรการเงินในรูปเงินทุนคณะด้วยแล้ว แทบจะไม่มีบทบาทในการร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเลย (ร้อยละ 2-6) ยกเว้นหลักสูตรนิติศาสตร์ ซึ่งเป็นหลักสูตรระดับปริญญาโทเพียงหลักสูตรเดียวของคณะนิติศาสตร์ ที่ค่าใช้จ่ายจากทรัพยากรการเงินในรูปเงินทุนบัณฑิต (ร้อยละ 32-43) และทรัพยากรการเงินในรูปเงินทุนคณะ (ร้อยละ 6-8) มีสัดส่วนมากขึ้น โดยที่ค่าใช้จ่ายจากทรัพยากรการเงินในรูปเงินงบประมาณแผ่นดิน มีสัดส่วนลดลง (ร้อยละ 50-59) แต่ก็ยังมีจำนวนสูงสุด

เมื่อเงินรายได้เพื่อใช้ในการบริหาร ส่งเสริม และการพัฒนาทางวิชาการของคณะวิชาส่วนใหญ่ได้มาจากเงินงบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้แต่ละปี มีจำนวนค่อนข้างจำกัด และมีความเป็นไปได้ที่จะได้รับจัดสรรลดลงได้ในอนาคต ดังนั้น ในงานวิจัยจึงใช้แบบจำลองและ scenario เพื่อศึกษาและวิเคราะห์หาทางเลือกที่เป็นไปได้ ในการจัดหาทรัพยากรการเงิน เมื่อกำหนดเป็นแนวทางการพิจารณา 2 แนวทางคือ การวิเคราะห์ทางเลือกระหว่างแหล่งที่มาต่าง ๆ ของทรัพยากรการเงิน เมื่อเป้าหมายการใช้ทรัพยากรการเงินยังเป็นเช่นในปัจจุบัน และสมมติให้รายได้จากงบประมาณแผ่นดินลดลงร้อยละ 10 และการวิเคราะห์ทางเลือกระหว่างแหล่งที่มาต่าง ๆ ของทรัพยากรการเงินเมื่อเป้าหมายเปลี่ยนแปลงไป โดยสมมติให้มีการ

ปรับปรุงคุณภาพบัณฑิตร้อยละ 25 ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่า เมื่อคณะวิชาในสาขาสังคมศาสตร์ได้รับรายได้จากเงินงบประมาณลดลง และต้องหาทรัพยากรการเงินจากแหล่งอื่น ๆ มาเสริมทดแทนส่วนของงบประมาณแผ่นดินที่ลดลง หรือเมื่อมีการปรับปรุงคุณภาพของบัณฑิต โดยที่รายได้จากแหล่งต่าง ๆ ยังคงเดิม และจำเป็นต้องหาทรัพยากรการเงินเพิ่มขึ้นจำนวนหนึ่งเพื่อการปรับปรุงคุณภาพบัณฑิตดังกล่าว ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการจัดหาทรัพยากรการเงินเพิ่มขึ้นคือการระดมเงินทุนจากการขึ้นค่าเล่าเรียน ทั้งนี้เนื่องจากว่า การขึ้นค่าเล่าเรียนจะเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับความไม่เป็นธรรม และความไม่มีประสิทธิภาพที่เกิดจากการที่รัฐต้องรับภาระให้เงินอุดหนุนเป็นจำนวนมากให้ลดลง โดยที่การขึ้นค่าเล่าเรียนจะช่วยลดความแตกต่างระหว่างอัตราผลตอบแทนทางสังคม และอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลให้ลดลง โดยทำให้ผู้เรียนหรือผู้ที่ได้ประโยชน์จากการลงทุนทางการศึกษามีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษามากขึ้น และยังช่วยลดความไม่เสมอภาคของโอกาสทางการศึกษาของบุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมไม่ดี ถ้าหากมีการนำเงินที่ได้จากการขึ้นค่าเล่าเรียนบางส่วนจัดสรรเป็นทุนอุดหนุนการศึกษา ส่วนอัตราค่าเล่าเรียนที่เหมาะสมควรมีจำนวนเท่าไรนั้น มีนักวิชาการได้ให้ทัศนะไว้หลายท่าน ซึ่งจะทำให้อัตราค่าเล่าเรียนที่ควรจะมีแก่ผู้เรียนมีค่าแตกต่างกันไป

นอกจากการระดมเงินทุนโดยการขึ้นค่าเล่าเรียน ซึ่งควบคู่กับการจัดสรรทุนอุดหนุนการศึกษาแล้ว การเพิ่มรายได้จากการให้บริการทางวิชาการ อันได้แก่ การฝึกอบรม การสัมมนา การประชุมวิชาการและอื่น ๆ ที่ได้รับเงินสนับสนุนจากภายนอก หรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากผู้เข้ารับบริการก็ดี การให้คำปรึกษาทางวิชาการ และขายทรัพย์สินทางปัญญา ที่มีการรับ-จ่ายเงินต่าง ๆ เหล่านี้ก็ดี เป็นสิ่งที่ควรได้รับการสนับสนุนเช่นกัน ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยหรือคณะวิชาต่าง ๆ เป็นแหล่งรวมผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ผู้ที่มีความชำนาญเฉพาะทางไว้มาก รวมทั้งวัสดุ อุปกรณ์ที่ทันสมัย ถ้าหากมีการจัดเป็นบริการ หรือรับจ้างทำงานในเรื่องที่ถนัดและสังคมมีความต้องการ โดยการทำให้ในขอบเขตที่เหมาะสม และไม่กระทบกระเทือนต่อการดำเนินงานตามภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยหรือคณะวิชา ก็น่าจะเป็นลู่ทางในการหารายได้ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ การบริหารทรัพย์สินเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับสถาบัน หรือคณะวิชา ก็เป็นวิธีการที่ควรได้รับการสนับสนุนเช่นกัน ทั้งนี้เนื่องจากจะทำให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สิน ประเภท อาคาร ห้องเรียน ได้อย่างเต็มที่มากขึ้น ตลอดจนการปรับเปลี่ยนและพัฒนาระบบการเงินของสถาบัน โดยการเน้นหรือการเปลี่ยนไปใช้แนวความคิดในการลงทุนแทนการออมดังที่เป็นเช่นในปัจจุบัน ก็เป็นแนวทางหนึ่งในการเพิ่มรายได้ให้สถาบันได้เช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

ก. จากการวิจัยที่พบว่า คณะวิชาต่าง ๆ ในสาขาสังคมศาสตร์ เกือบทั้งหมดอาศัยเงินทุนจากเงินงบประมาณกว่าร้อยละ 70 ของรายได้ทั้งหมด ซึ่งแสดงถึงการจัดการอุดมศึกษาในปัจจุบันที่ยังมีปัญหาเกี่ยวกับความเสมอภาคและประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้เรียนหรือผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการลงทุนทางการศึกษา มีส่วนรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาน้อยมาก ดังนั้น เพื่อเป็นการลดภาระในการให้เงินอุดหนุนดังกล่าว ภาครัฐบาลควรมีการปรับเปลี่ยนปรัชญาหลักการแนวความคิดในการอุดมศึกษาของชาติเป็นไปตามเสรีนิยมที่มีการอุดมศึกษาเป็นสินค้าส่วนบุคคลที่ให้ผลตอบแทนในการลงทุนสูง และลดความสำคัญที่ให้การอุดมศึกษาเป็นไปตามสังคมนิยมที่รัฐบาลต้องให้การอุปถัมภ์แก่ผู้เรียน โดยวิธีสังคมสงเคราะห์ และเป็นสินค้าสาธารณะที่รัฐได้ประโยชน์จากการลงทุนเพียงด้านเดียว ให้กลไกตลาดเป็นเครื่องมือในการจัดการทั้งทางด้านอุปสงค์และอุปทานของอุดมศึกษา โดยภาครัฐบาลปรับเปลี่ยนบทบาทไปทำหน้าที่ในการประกันคุณภาพและมาตรฐานอุดมศึกษา และกำกับการดำเนินงาน ตลอดจนรับรองวิทยฐานะแทน

ข. จากการวิจัยพบว่า แม้ว่าแหล่งที่มาของทรัพยากรการเงินสนับสนุนกิจการบัณฑิตศึกษาสาขาสังคมศาสตร์จะมาจากหลายแหล่ง แต่แหล่งที่สำคัญที่สุดคือ จากการสนับสนุนของรัฐบาลในรูปของเงินงบประมาณแผ่นดิน แหล่งที่มาอื่น ๆ มีบทบาทเป็นเพียงสัดส่วนน้อยมากโดยเปรียบเทียบ ทำให้เสถียรภาพและความมั่นคงในระยะยาวของการเงินของบัณฑิตศึกษา อยู่ในภาวะวิกฤติ เพราะหากรัฐบาลมีภาระที่จำเป็นต้องใช้จ่ายทางด้านอื่น ๆ ไม่สามารถสนับสนุนการเงิน สำหรับการศึกษได้อย่างเต็มที่ กิจการบัณฑิตศึกษาก็จะประสบกับปัญหาทางการเงินทันที ดังนั้น เพื่อประกันความมั่นคงทางด้านการเงินของคณะวิชาต่าง ๆ สถาบันควรมีการจัดตั้งเป็นกองทุนคองยอดเงินต้น ที่สามารถให้ดอกผลที่เป็นจำนวนเงินสูงมากพอแก่การดำเนินงานของสถาบันแต่ละแห่ง โดยที่กองทุนดังกล่าวควรจะเป็นกองทุนของสถาบันไม่ควรจะเป็นกองทุนย่อย ๆ ของแต่ละคณะวิชา เพราะจะทำให้เป็นกองทุนเล็ก ๆ ไม่สามารถบริหารให้เกิดผลตอบแทนได้สูงสุดเช่นเดียวกับการลงทุนสถาบันที่มีจำนวนเงินสูงเพียงกองทุนเดียว

ค. นโยบายในการขึ้นค่าเล่าเรียนในระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อเพิ่มรายได้หรือทดแทนส่วนของงบประมาณแผ่นดินที่ลดลง ถ้าหากเกรงว่าจะก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านความเสมอภาคกับบุคคลฐานะทางเศรษฐกิจที่ต่ำกว่า นอกจากจะจัดสรรเงินอุดหนุนการศึกษาแล้ว ทางเลือกที่เป็นไปได้ก็คือ การจัดเป็นเงินกู้ เงินยืม หรือสินเชื่อทางการศึกษา ซึ่งจากการศึกษาบทเรียน

ของประเทศอื่น ๆ พบว่า โครงการสินเชื่อเพื่อการศึกษาเป็นโครงการที่เป็นไปได้ และมีประโยชน์ระยะยาว

ง. ผลจากการขึ้นค่าเล่าเรียนของบัณฑิตศึกษา จะมีผลทำให้ความต้องการทางการเรียนในสาขาดังกล่าวลดลงไม่มากนักน้อย ดังนั้น การขึ้นค่าเล่าเรียนถ้าหากพิจารณาต่างสาขาวิชากันในส่วนสาขาที่มีความจำเป็นต่อสังคม หรือการพัฒนาประเทศ ก็ไม่ควรที่จะปรับอัตราค่าเล่าเรียนที่เท่าเทียมกับสาขาอื่น ๆ เพื่อไม่ให้ความต้องการเรียนในสาขาที่มีความจำเป็นดังกล่าว ลดลงไปมากนัก

จ. เนื่องจากทางเลือกในการจัดการทรัพยากรการเงินเพิ่มขึ้นโดยการปรับเพิ่มอัตราค่าเล่าเรียนในอัตราสูง ๆ จะได้รับการต่อต้านจากภายนอก ทั้งจากผู้ปกครองหรือผู้ศึกษาเอง ดังนั้น ในการปรับเพิ่มจึงควรจะทำแบบค่อยเป็นค่อยไป โดยการเก็บค่าเล่าเรียนเพิ่มขึ้นทุกปีจนกว่าถึงอัตราที่กำหนดและเก็บเฉพาะนักศึกษาใหม่ นอกจากนี้ ควรจะประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนได้ทราบล่วงหน้าถึงความจำเป็นและเหตุผลของการปรับอัตราค่าเล่าเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

ฉ. จากการวิจัยได้แสดงให้เห็นว่า การหารายได้จากการให้บริการทางวิชาการเป็นกิจกรรมที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติและเป็นโครงการที่มีกำไร โดยที่คณะวิชาต่าง ๆ สามารถนำรายได้ดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคณะวิชาได้เป็นอย่างดี ดังนั้น จึงควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมเหล่านี้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณากิจกรรมการหารายได้จากบริการทางวิชาการของแต่ละคณะก็จะมี ความแตกต่างกันไป ทั้งนี้เนื่องจากคณะวิชาต่าง ๆ มีทรัพยากรบุคคลคือ คณาจารย์ที่มีความรู้ ความชำนาญเฉพาะสาขาที่แตกต่างกัน การที่จะให้บริการทางวิชาการเกี่ยวกับเรื่องใดหรือประเด็นใดจึงขึ้นอยู่กับความถนัดของคณะวิชาเป็นสำคัญ ซึ่งแต่ละคณะควรมีการศึกษาพิจารณาในรายละเอียดเพิ่มเติมอีกครั้ง

ข้อจำกัดของงานวิจัย

ก. เนื่องจากการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการศึกษาคั้งนี้ จะเป็นการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายดำเนินการ และค่าใช้จ่ายลงทุนจากทุกแหล่งที่มาของทรัพยากรการเงิน ที่เกิดขึ้นในปีงบประมาณ 2535 และปีงบประมาณ 2536 เท่านั้น ดังนั้น เมื่อพิจารณาการจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินของคณะวิชา อาจให้ภาพที่เบี่ยงเบนหรือผิดแปลกไปจากสภาพปกติได้ ถ้าหากในช่วงปีดังกล่าว

คณะวิชาใดได้รับการจัดสรรงบประมาณหมวดลงทุน โดยเฉพาะค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ซึ่งมีมูลค่าสูง ทำให้ยอดเงินงบประมาณแผ่นดินแต่ละปีแตกต่างกันมาก โดยไม่ได้สะท้อนเหตุผลแท้จริงในการจัดการศึกษาเลย

ข. เนื่องจากการพิจารณาทรัพยากรการเงินที่นำมาใช้ในการผลิตบัณฑิตปริญญาโท สาขาสังคมศาสตร์ ในงานวิจัยนี้จะพิจารณาจากทรัพยากรการเงินในรูปแบบหลัก ๆ 3 รูปแบบคือ เงินทุนบัณฑิต เงินทุนคณะ และเงินงบประมาณแผ่นดิน โดยไม่ได้พิจารณา ทรัพยากรการเงินในรูปแบบอื่น ๆ อาทิ เงินผลประโยชน์ หรือเงินบริจาค ทั้งนี้เนื่องจาก คณะวิชาที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย ไม่มีข้อมูล ค่าใช้จ่ายจากแหล่งที่มาดังกล่าว ดังนั้นจึงไม่ได้มีการนำทรัพยากรการเงินส่วนดังกล่าวมาใช้ในการวิเคราะห์ ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ทรัพยากรการเงินดังกล่าวก็มีส่วนในการผลิตบัณฑิตเช่นกัน

ค. โดยความเป็นจริงแล้ว ค่าใช้จ่ายรวมของนิสิตระดับปริญญาโท ที่เกิดขึ้นจริงในรอบปีงบประมาณ ควรมาจากผลรวมของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ในปีที่ทำการวิเคราะห์รวมกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในปีงบประมาณที่ผ่านมา ที่ส่งผลมาถึงปีงบประมาณปัจจุบัน อาทิเช่น สิทธิทรัพย์สินหมวดลงทุน ประเภทอาคารเรียน หรือบริการทางวิชาการที่มีอยู่เดิม แต่เนื่องจากสาเหตุของข้อจำกัดทางด้านข้อมูล ทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์ส่วนของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ในปีงบประมาณที่ผ่านมาและส่งผลถึงปีงบประมาณปัจจุบันทั้งหมดได้ ค่าใช้จ่ายรวมในปีงบประมาณจึงวิเคราะห์จากค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในปีที่ทำการวิเคราะห์เท่านั้น

ง. เนื่องจากการพิจารณาทางเลือกที่เป็นไปได้ในการจัดหาทรัพยากรการเงินสำหรับบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในงานวิจัยนี้ อาศัยแหล่งข้อมูลทุติยภูมิที่เป็นการวิเคราะห์จากสถาบันอุดมศึกษาจำกัดรับของรัฐบาลเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์ทางเลือกต่าง ๆ ที่เป็นไปได้ในการจัดหาทรัพยากรการเงิน ดังนั้นผลการวิเคราะห์ของระดับอุดมศึกษา อาจมีความคลาดเคลื่อนได้บ้าง ในการที่จะนำมาเป็นตัวของระดับบัณฑิตศึกษา แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากผู้ที่เข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาได้นั้น ส่วนใหญ่จะมาจากผู้ที่สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยจำกัดรับของรัฐ การนำความคิดเห็นและผลสรุปจากการศึกษากรณีสถาบันอุดมศึกษาจำกัดรับของรัฐ มาเป็นตัวแทนระดับบัณฑิตศึกษาในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ จึงไม่น่าจะทำให้มีความผิดพลาดมากนัก